

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 5. listopada 2005.

Bog i čovjek susreću se u zagrljaju spasenja

Kateheza br. 67 –

Uvodno čitanje: Psalam 135,13-21; Samo je Bog velik i vječan (večernja petka III. tjedna) Ime tvoje, Gospodine, ostaje do vijeka, / i spomen na te, Gospodine, / od koljena do koljena. / Jer Gospodin štiti narod svoj, / slugama svojim on je milostiv. / Kumiri poganski, srebro i zlato, / ljudskih su ruku djelo: / usta imaju, a ne govore; / oči imaju, a ne vide; / uši imaju, a ne čuju; / i nema daha u ustima njihovim. / Takvi su i oni koji ih napraviše / i svi koji se u njih uzdaju. / Dome Izraelov, Gospodina blagoslivljaj! / Dome Aronov, Gospodina blagoslivljaj! / Dome Levijev, Gospodina blagoslivljaj! / Štovatelji Gospodnji, Gospodina blagoslivljajte! / Blagoslovljen sa Siona Gospodin / koji prebiva u Jeruzalemu!

1. Psalam 135, ovaj hvalospjev vazmenoga ugođaja, liturgija večernje donosi nam u dva odijeljena odlomka. Ovaj što smo ga sada slušali sadri drugi dio (usp. rr. 13-21), zapečaćen alelujom, usklikom hvale Gospodinu, kojim je Psalam i započet.

Nakon što se u prvome dijelu hvalospjeva spomenuo događaja Izlaska, kao središta pashalnoga slavlja Izraela, Psalmist sada na dojmljiv način uspoređuje dva različita oblika religije. S jedne strane, uzdie se lik Boga ivoga i osobnoga koji se nalazi u središtu istinske vjere (usp. rr. 13-14). Njegova je prisutnost djelatna i spasenjska; Gospodin nije neka nepokretna i odsutna stvarnost, nego iva osoba koja "vodi" svoje vjernike, "milostiv" prema njima, te ih potpomae svojom snagom i

svojom ljubavlju.

2. S druge strane, vidimo kako izranja idolopoklonstvo (usp. rr. 15-18), izraz krive i prijevarne religioznosti. Doista, kumir ili idol nije drugo nego "ljudskih ruku djelo", proizvod ljudskih elja; stoga mu nije moguće premostiti ograničenja stvorenja. On istina ima ljudski oblik s ustima, očima, ušima, grlom, no nepomičan je, bez ivota, kao što je to slučaj upravo s nevim kipom (usp. Ps 115,4-8).

Sudbina onoga koji štuje ove neive stvarnosti sastoji se u tome da postaje sličan njima, nemoćan, lomljiv, nepomičan. U ovim je recima jasno predstavljena vječita čovjekova napast da trai spasenje u "djelu svojih ruku", stavljajući svoju nadu u bogatstvo, u moć, u uspjeh, u materijalno. Naalost, njemu se događa ono što je već jako dobro opisao prorok Izaija: On voli pepeo, zavodi ga prevareno srce. Neće spasiti svog ivota i nikad neće reći: "Nije li varka ovo u mojoj desnici?" (Iz 44,20).

3. Psalam 135, nakon ovoga promišljanja o istinitoj i lanoj religiji, o pravoj vjeri u Gospodara svega svijeta i povijesti, te o idolopoklonstvu, zaključuje se liturgijskim blagoslovom (usp. rr. 19-21), koji na pozornicu dovodi čitav niz likova prisutnih u bogoslužju koje se odvijalo u hramu na Sionu (usp. Ps 115,9-13).

Od cjelokupne zajednice okupljene u hramu Bogu stvoritelju svega svijeta i spasitelju svoga naroda uzdie se zborni blagoslov, izrečen različitim glasovima i u poniznosti vjere.

Liturgija je povlašteno mjesto slušanja boanske Riječi, koje uprisutnjuje Gospodinova spasenjska djela, ali je i ozračje iz kojega se izdie zajednička molitva koja slavi boansku ljubav. Bog i čovjek susreću se u zagrljaju spasenja, koji svoje ispunjenje nalazi upravo u liturgijskome slavlju.

4. Tumačeći retke ovoga Psalma koji se odnose na kumire i na sličnost njima koju na sebe preuzimaju oni koji se u njih uzdaju (usp. Ps 135,15-18), sveti Augustin primjećuje: "Vjerujte mi braćo, u njih se, zapravo, urezuje određena sličnost s njihovim idolima: naravno, ne tjelesna sličnost, nego sličnost u njihovu nutarnjem čovjeku. Oni imaju uši, ali ne čuju kad im Bog viče: "Tko ima uši da čuje, neka čuje". Imaju oči, ali ne vide: imaju dakle tjelesne oči, ali ne i oko vjere". Isto tako, "imaju nosnice, ali ne osjećaju mirise. Nisu u stanju osjetiti onaj miris o kojemu Apostol kae: Kristov smo miomiris na svakome mjestu (usp. 2 Kor 2,15).

Koju korist imaju oni od nosnica, ako njima ne uspijevaju udahnuti slatki miris Kristov?". Istina, priznaje Augustin, postoje i dalje osobe vezane uz idolopoklonstvo; "svakoga dana ima međutim ljudi koji, uvjereni čudesima Krista Gospodina, prihvaćaju vjeru. Svakoga se dana otvaraju oči slijepima i uši gluhima, počinju udisati nosnice koje su prije bile nepropusne, razvezuju se jezici nijemima, učvršćuju se udovi uzetima, ispravljaju se stopala sakatima. Iz svega ovoga kamenja izvode se sinovi Abrahamovi (usp. Mt 3,9). Neka, dakle, svima njima bude rečeno: Dome Izraelov,

Gospodina blagoslivljaj... Gospodina blagoslivljajte, svi narodi uopće! To znači Dom Izraelov. Blagoslivljajte ga, vi posluitelji! To znači Dom Levijev. A što reći o ostalim narodima? Štovatelji Gospodnji, Gospodina blagoslivljajte!" (Esposizione sul Salmo 134,24-25: Nuova Biblioteca Agostiniana, XXVIII, Roma 1977, str. 357.377).